

Vastgesteld verslag

Betreft

Nationaal Beraad Digitale Overheid

Vergaderdatum en -tijd

15 november 2016, 15.00-17.00

Deelnemers

Bas Eenhoorn (Digicommissaris, voorzitter), Daisy Geurts (Bureau Digicommissaris), Bernard ter Haar (SZW), Hanneke Schuiling (Fin), Mark Bressers (EZ), Simone Roos (BZK), Marjolein van Zuilekom (AZ), Hans Blokpoel (Manifestgroep), Claudia Zuiderwijk (Manifestgroep), Aginus Kalis (Klein Lef), Nathan Ducastel (VNG) en Dorien van den Berg (Bureau Digicommissaris/verslag)

Afwezige deelnemers

Hans van der Stelt (Bureau Digicommissaris), Bertholt Leeftink (EZ), André van der Zande (VWS), Maarten Tossings (Def), Ronald van Roeden (BZ), Jan van den Bos (I&M), Marjan Hammersma (OCW), Michiel Boots (AZ), Ronald Barendse (V&J), Cees Oudshoorn (VNO/NCW), Henry Meijdam (IPO), Albert Vermuë (UvW), Jantine Kriens (VNG)

Contactpersoon

Dorien van den Berg
dorien.berg@digicommissaris.nl

Datum

15-11-2016

Kenmerk

-

Bijlagen

1

1) Opening en mededelingen

Er is helaas een aantal zieken, waardoor enkele leden niet aanwezig zijn of worden vervangen. Ook doet een aantal leden inbreng mede namens anderen.

Binnengekomen post

Cees Oudshoorn heeft een brief gestuurd aan de leden van het Nationaal Beraad ter begeleiding van de publicatie "Investeren in de digitale kwantumsprong" van VNO/NCW. De publicatie ligt bij de deur voor geïnteresseerden.

Nieuws uit de regieraden (eDelivery en eIDAS)

Daisy Geurts koppelt enkele punten uit de regieraden terug.

eDelivery. In de regieraad Gegevens is gesproken over eDelivery. eDelivery bevindt zich in de verkenningsfase. Het ministerie van Economische Zaken heeft met betrokken partijen dekking georganiseerd voor de verkenningsfase in 2017. Eén van de producten zal een voorstel zijn richting een komend Nationaal Beraad over het al dan niet generieke karakter en de vervolgstappen met betrekking tot eDelivery (tweede helft 2017).

eIDAS. In de regieraad I&A van afgelopen 28 oktober lag de keuze voor tussen een relatief beperkt eIDAS implementatiescenario en een uitgebreider scenario. In het uitgebreider scenario worden binnengekomen persoonsidentiteitsgegevens van EU-burgers gemacht tegen het BSN. Daarbij wordt bekeken of de desbetreffende burger al een BSN heeft, waarna dat

BSN wordt meegestuurd met de persoonsidentiteitsgegevens aan de overheidsdienstaanbieder.

De regieraad heeft een voorkeur uitgesproken voor het uitgebreide scenario, omdat het niet wenselijk is dat iedere organisatie de matching met het BSN zelf moet (gaan) inrichten. Overigens met de kanttekening dat in een aantal uitvoeringsorganisaties ook nu al buitenlandse identiteiten binnenkomen en worden verwerkt.

In januari zal het Nationaal Beraad worden gevraagd om de keuze van de regieraad te bekrachtigen, aan de hand van een eIDAS fiche waarin de openstaande vragen worden beantwoord, de kosten voor ontwikkeling en beheer inzichtelijk worden gemaakt en een financieringsvoorstel wordt gedaan om deze kosten te dekken, in lijn met de uitgangspunten voor de Duurzame Financieringsafspraken.

Stand van zaken eID

Simone Roos meldt dat de business case publiek middel en stelsel in zeer korte tijd is herijkt. Deze is vorige week naar de Tweede Kamer gezonden. Mogelijk komt dit terug bij de begrotingsbehandeling of anders in het AO van 18 januari. In de week van 19 december zal de eerste voortgangsrapportage eID naar de Tweede Kamer worden gezonden, met daarbij de eerste versie van de uniforme toelatingseisen, een uitwerking van de governance en een verwijzing naar de wet GDI die dan, hopelijk, in consultatie is gegaan.

De Digicommissaris merkt op dat hij zorgen heeft over het feit dat de kosten wel in beeld zijn gebracht, maar dat er (nog) geen afspraken liggen over de financiering. Hiermee zijn inhoud en financiën niet in samenhang geregeld, dit is onwenselijk. Er zal snel in het Nationaal Beraad moeten worden gesproken over de wijze waarop de kosten gedekt zullen worden, voordat partijen voor voldongen feiten worden gesteld.

Vanuit verschillende leden worden kanttekeningen gemaakt bij de business case, onder meer bij de bedragen die voor de uitgifte van middelen zijn opgenomen en het ontbreken van inzicht ten aanzien van de kosten en opbrengsten voor uitfasering DigiD laag en midden en de betekenis van private middelen in het publieke domein. Simone Roos neemt dit mee richting de DG stuurgroep eID.

Studiegroep Informatiesamenleving en Overheid

Simone Roos meldt dat binnenkort de derde vergadering van de Studiegroep plaatsvindt. De opdracht zal worden meegestuurd met het verslag van deze vergadering. Er worden twee werkgroepen ingesteld, te weten Dienstverlening en GDI, olv twee leden van de Studiegroep. In de werkgroepen kunnen de leden van de Studiegroep ook anderen afvaardigen. Medio februari wordt een strategische top georganiseerd waarvoor, naast de leden van de Studiegroep, ook de leden van het Nationaal Beraad zullen worden uitgenodigd, alsook enkele anderen.

Vanuit de medeoverheden is nu alleen de VNG vertegenwoordigd. Simone Roos geeft aan dat in de werkgroepen ook IPO en UvW een deelnemer kunnen afvaardigen.

Stand van zaken migratie Digipoort

Mark Bressers is blij te kunnen melden dat de migratie van het verouderde Digipoort OTP naar Digipoort KIS succesvol en volgens planning verloopt. Het risico van uitloop naar 2017 hiermee voorkomen. De implementatie bij Logius, de uitvoeringsorganisaties en de private partijen nadert de afronding.

Ministeriële Commissie

De Digicommissaris geeft aan dat op basis van de besluitvorming van vandaag, moet worden gekeken of er noodzaak is voor een Ministeriële Commissie. Indien met het Digiprogramma wordt ingestemd, kan dit ook direct als concept Tweede Kamerbrief naar de Ministerraad worden gezonden. De Digicommissaris werkt ook aan een persoonlijke notitie, deze kan dan mogelijk worden meegestuurd.

2) Conceptverslag 19 september 2016

Het conceptverslag van 19 september 2016 wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3) Duurzame financieringsafspraken

Daisy Geurts licht toe. Op 8 juli jl. zijn in de Ministerraad de uitgangspunten voor de Duurzame Financieringsafspraken vastgesteld. Deze uitgangspunten weerspiegelen de én-én benadering waartoe het Nationaal Beraad heeft besloten: zowel doorbelasting van toerekenbare kosten op basis van het profijtbeginsel als financiering van dat wat gezamenlijk is uit generieke, gebundelde financiële middelen. Afspraken en spelregels zijn nodig om dit te laten werken.

Er zijn botsproeven uitgevoerd, voor SBR en voor de vernieuwing berichtenvoorziening, waaruit voorzichtig blijkt dat het mogelijk is om met deze uitgangspunten tot sluitende afspraken over duurzame financiering te komen. Daarom is het voorstel om op dezelfde basis voor de voorzieningen waarvoor financiële knelpunten zijn voor 2018 en verder financieringsvoorstellen te maken. Dit zal in januari 2017 worden voorgelegd.

De Auditdienst Rijk brengt advies uit over de effectuering van de doorbelasting. Het tijdschema is krap, maar dat kan niet anders als we de resultaten in de VJN 2017 willen kunnen verwerken. Voor de besluitvorming is het van belang dat er complete cijferbeelden op tafel komen. Na besluitvorming in het Nationaal Beraad zullen BZK en EZ snel aan de slag gaan met de financieringsvoorstellen eID, DigiD, berichtenbox burgers en MijnOverheid voor Ondernemers.

De leden van het Nationaal Beraad zijn positief over voorliggend kader. Het tijdspad wordt ambitieus gevonden, maar als een ieder samenwerkt zou men een eind moeten kunnen komen. Verzocht wordt om Digipoort toe te voegen aan de voorzieningen waarvoor een financieringssvoorstel wordt gemaakt.

Verder wordt verzocht goed te kijken naar wat generiek en wat specifiek en wat dus wel en niet bij de GDI hoort. Ook wordt aandacht gevraagd voor het doen van reserveringen voor vervangingsinvesteringen. Daarnaast moet voorkomen worden dat de fasering in de levenscyclus leidt tot verlies van samenhang in de financiering.

De medeoverheden vragen aandacht voor het feit dat zij alleen kunnen instemmen met voorbehoud dat zij hun leden moeten raadplegen.

Tot slot wordt opgemerkt dat er volgend jaar een beleidsarme begroting zal worden opgesteld. Financiering moet dus in een beleidsarme begroting passen, of via de formatie worden geregeld.

Het Nationaal Beraad stemt in met voorliggende beslispunten, mits bij beslispunt 3a aangepast wordt dat het Nationaal Beraad besluitvorming *voorbereidt*.

4) Digiprogramma 2017

Het Digiprogramma 2017 ligt voor ter vaststelling. In voorliggend DP zijn inhoud en financiën bij elkaar gebracht, met andere woorden: voor de huidige ambities en lopende activiteiten is in 2017 financiële dekking. De tekst zal nog op drie punten worden aangepast.

- In hoofdstuk 1 zal op verzoek van EZ de zin: "Idealiter krijgt dit bij een volgend kabinet haar beslag in de vorm van één politiek verantwoordelijke" worden aangepast in: "Idealiter krijgt dit bij een volgend kabinet haar beslag".
- Vanuit VNG is meer aandacht gevraagd voor duurzame toegankelijkheid. Hier wordt, in afstemming met VNG, tekstueel iets over toegevoegd.
- In het financiële hoofdstuk worden een extracomptabele tabel en toelichtende tekst opgenomen om te expliciteren in het Digiprogramma dat het door BZK en EZ ten onrechte ontvangen geld uit de Aanvullende Post GDI onderdeel blijft van de financiering en sturing van de GDI.

Ten aanzien van de aanpassing van het eerste punt, wordt geconcludeerd dat deze ambitie mee moet worden genomen in het advies van de Studiegroep.

Gevraagd wordt of afstemming heeft plaatsgevonden met de FEZ afdelingen van de uitvoeringsorganisaties. Dit wordt uitgezocht.

Er wordt overuitputting verwacht door Logius en het verzoek wordt gedaan om hiervoor het eerder genoemde onterecht ontvangen geld uit de Aanvullende Post te reserveren. Hierop volgt een discussie over de kosteneffectiviteit van Logius en over de mogelijkheid om kosten terug te brengen door keuzes te maken in ambitie. Simone Roos geeft aan dat zij een doorlichting door een onafhankelijke partij laat doen van Logius. Zowel naar de "harde" kant als naar de cultuur. Dit wordt positief ontvangen. In het beheeroverleg zal gesproken moeten worden over de keuzes die gemaakt kunnen worden en de financiële consequenties daarvan. Als er meer inzicht is in de cijfers, kan in het Nationaal Beraad worden gesproken over het al dan niet reserveren van middelen. Daarbij wordt wel aangemerkt dat een goede balans moet worden gezocht tussen harde keuzes in ambitie om binnen budget te blijven en de gevolgen die dit kan hebben ten aanzien van politieke wensen of verwachtingen.

In januari zullen dekkingsvoorstellen worden besproken voor de openstaande knelpunten voor 2018.

Het Digiprogramma wordt, onder voorwaarde van verwerking van voornoemde drie punten, vastgesteld door het Nationaal Beraad.

5) Wet GDI

Simone Roos geeft aan dat ze het Nationaal Beraad wil bijpraten over de wet GDI op weg naar de consultatie. De wet zal dit jaar in consultatie gaan. Op dit moment is er nog discussie over de aanpassing van de wetstekst met betrekking tot het koppelvlak. In de eerdere versie van de wetstekst werd melding gemaakt van één koppelvlak, dat is nu vervangen door meerdere koppelvlakken. Dit is gebaseerd op een besluit van de stuurgroep eID in september. De onderliggende discussie gaat eigenlijk om "hoe ver we willen gaan in het ontzorgen van uitvoeringsorganisaties bij het toelaten van middelen?"

Simone Roos geeft aan dat er een extra toetsgroep zal worden georganiseerd voor de volgende stuurgroep eID (8 december) en dus voor de wet in consultatie gaat. Op basis van de uitvoeringstoetsen die parallel aan de consultatie lopen, zal moeten blijken wat de consequenties hiervan zijn.

Na de consultatie komt het wetsvoorstel terug in het Nationaal Beraad. Er wordt verzocht om een planning zodat partijen zich herop kunnen voorbereiden. Aangegeven wordt dat het wetsvoorstel in elk geval niet meer door dit kabinet zal worden behandeld.

Door de medeoverheden wordt aandacht gevraagd voor de financiële impact. Er wordt in gezamenlijkheid door BZK en de medeoverheden een uitvoeringstoets gedaan waarbij wordt gekeken naar financiële, praktische en uitvoeringsaspecten. Hierbij moet ook worden gekeken naar de AMvB's omdat veel zaken in AMvB worden geregeld.

Er worden vragen gesteld over de uitfasering van DigiD laag en midden. Waar is dit besloten? Simone Roos zal dit uitzoeken en agenderen in de DG Stuurgroep eID. Aangegeven wordt dat hier naar moet worden gekeken in business case termen, namelijk wat kost het en wat brengt het op. Ook moet goed gekeken worden naar tempo van uitfasering. De Digicommissaris merkt op dat het Nationaal Beraad regie voert op de GDI als geheel, dat DigiD daar onderdeel van is en dat een besluit als het uitfaseren van DigiD laag/midden in het Nationaal Beraad genomen moet worden door alle partijen gezamenlijk.

Tot slot wordt desgevraagd aangegeven dat als een sector, zoals de zorg, onder de werkingssfeer van de wet valt dat dan de organisaties die op de lijst staan inderdaad zullen moeten voldoen aan alle eisen die de wet stelt. Deze lijst wordt in samenspraak tussen het vakdepartement en BZK opgesteld.

6) Voortgangsrapportage Implementatieagenda Digitaal 2017

Er wordt voorgesteld om een accent binnen de beleidsdoelstelling van Digitaal 2017 aan te brengen, namelijk het accent te leggen bij het digitaal beschikbaar maken van overheidsdiensten. Dit is in lijn met hetgeen in het regeerakkoord staat.

Opgemerkt wordt dat dit onderwerp gaat om dienstverlening en niet over de GDI.

De leden van het Nationaal Beraad zijn het eens dat voor werkstromen die zeer beperkt worden gebruikt, moet worden gekeken naar een kostenefficiënte vorm van digitalisering. Dat is ook digitaal volwassen zijn, zij het een andere dan in dit onderzoek wordt gemeten. Nu wordt in de meting geen onderscheid gemaakt of het gaat om een proces waar zeven miljoen mensen jaarlijks gebruik van maken of maar één.

Vanuit de VNG wordt aangegeven dat bij de Digitale Agenda 2020 de dienstverlening voorop staat, ook als dit niet digitaal is. Bij Digitaal 2017 gaat het om het digitaliseren van processen en producten die eerst op schrift plaatsvonden, dus dit bijt elkaar niet. Het aanbod wordt gedaan om mee te denken vanuit de VNG over de communicatie hierover. Simone Roos neemt dit mee.

7) Standaardisatie

De leden van het Nationaal Beraad worden opgeroepen om zelf en bij de achterban te kijken of het tempo van invoering van informatieveiligheidsstandaarden omhoog kan. Opgemerkt wordt dat deze standaarden onderdeel zijn van het bredere informatiebeveiligingsbeleid van het Rijk.

Het Nationaal Beraad stemt in met:

- Opname *nieuwe versie* van SMEF (standaard voor elektronisch factureren) op de pas-toe-of-leg-uit lijst en het toekennen van de "uitstekend beheer" status.
- Aanpassen van de Webrichtlijnen (standaard voor web toegankelijkheid) zoals die nu op de pas-toe-of-leg-uit lijst staan naar WCAG2.0 en EN301549, en het wijzigen van de status voor het onderdeel 'Principe Universeel' naar 'aanbevolen' (dat onderdeel verhuist van de pas-toe-of-leg-uit lijst naar de aanbevolen lijst).
- Het updaten en aanvullen van de lijst met aanbevolen standaarden

8) Rondvraag

Het Nationaal Beraad concludeert dat er momenteel geen aanleiding is om onderwerpen ter besluitvorming aan de MCDO voor te leggen, mits het Digiprogramma anderszins door het kabinet wordt vastgesteld. Daarmee kan de MCDO komen te vervallen.